

Vergaderjaar 2023–2024

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 3886

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 februari 2024

Overeenkomstig de bestaande afspraken ontvangt u hierbij 2 fiches die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissie voorstellen (BNC).

Fiche: Verordening politiesamenwerking inzake mensensmokkel en mensenhandel (Kamerstuk 22 112, nr. 3885)

Fiche: Voorstel mechanisme belemmeringen grensregio

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H.G.J. Bruins Slot

Fiche: Voorstel mechanisme belemmeringen grensregio

1. Algemene gegevens

- a) *Titel voorstel*
Gewijzigd voorstel van het Europees Parlement en de Raad betreffende een mechanisme om juridische en administratieve belemmeringen in een grensoverschrijdende context uit de weg te ruimen
- b) *Datum ontvangst Commissiedocument*
december 2023
- c) *Nr. Commissiedocument*
COM (2023) 790
- d) *EUR-Lex*
IMMC.COM%282023%29790%20final.NLD.xhtml.1_NL_ACT_part1_v2.docx (europa.eu)
- e) *Nr. Impact assessment Commissie en Opinie Raad voor Regelgevings-toetsing*
SWD(2018) 282
SWD(2018) 283
SEC(2018) 268
- f) *Behandelingstraject Raad*
Raad Algemene Zaken
- g) *Eerstverantwoordelijk ministerie*
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- h) *Rechtsbasis*
Artikel 175, van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU)
- i) *Besluitvormingsprocedure Raad*
Gekwalificeerde meerderheid
- j) *Rol Europees Parlement*
Medebeslissing

2. Essentie voorstel

a) *Inhoud voorstel*

Dit voorstel heeft als doel om juridische en administratieve belemmeringen bij de grensoverschrijdende samenwerking in grensregio's te helpen oplossen. Lidstaten worden verplicht om een grensoverschrijdend coördinatiepunt ook wel *cross-border coordination point* (CBCP) aan te wijzen of op te richten waar indieners grensbelemmeringen kunnen melden.¹

Indieners ofwel initiatiefnemers zijn publiek- of privaatrechtelijke entiteiten of natuurlijke personen. CBCP's moeten de door de initiatiefnemers ingediende grensbelemmeringen beoordelen en mogelijk oppakken. Het CBCP behandelt belemmeringen van wetgevende of administratieve aard. Bij elke stap van de procedure kan het CBCP ervoor kiezen het obstakel niet op te lossen, zelfs als het tot de conclusie komt dat het obstakel bestaat. In dat geval stelt het CBCP de initiatiefnemer daarvan op de hoogte en legt het uit waarom het in een dossier beschreven obstakel niet zal worden aangepakt. Na de beoordeling van een grensoverschrijdend dossier moet het CBCP de conclusie van de beoordeling over grensbelemmering binnen twee maanden aan de initiatiefnemer toezenden.

¹ COM (2023) 790.

Grensbelemmeringen die het gevolg zijn van verschillen in regels en procedures tussen lidstaten hebben een versturende werking op bijvoorbeeld het functioneren van de interne markt en worden vooral in grensregio's aan de binnengrenzen van de Europese Unie gevoeld. Grensregio's worden bijvoorbeeld tijdens crises geconfronteerd met onevenredig grote gevolgen, zoals tijdens de COVID-19-pandemie. Het oplossen van grensbelemmeringen versterkt de interne markt en draagt daarmee bij aan de economische en maatschappelijke ontwikkeling van de Europese Unie.²

In vergelijking tot het voorstel uit 2018 over de inzet van European Cross-Border Mechanism (ECBM) is deze nieuwe verordening uit 2023 vereenvoudigd. De beoordeling van grensoverschrijdende dossiers is vergemakkelijkt tot één enkele procedure door middel van de inzet van een CBCP. Het huidige voorstel ziet op het tegengaan van grensbelemmeringen die op dit moment onvoldoende door Europese instrumentendoel-treffend kunnen worden opgelost.³

Dit voorstel beoogt een rechtskader te bieden dat van toepassing is op alle lidstaten. Daarmee pakt het voorstel belemmeringen aan die grensoverschrijdende interacties en ontwikkeling beïnvloeden en voortvloeien uit nationale wetgeving, met uitzondering van belemmeringen die een inbreuk vormen op de EU-wetgeving.⁴

Lidstaten kunnen gebruik maken van een wettelijk kader via de *Cross-Border Facilitation Tool* (CBFT) om administratieve en juridische obstakels in grensoverschrijdende samenwerking uit de weg te nemen. CBFT is een kant-en-klare procedure en leidraad over hoe men, op vrijwillige basis, grensobstakels op kan lossen. Het CBFT kan vooral Europese lidstaten helpen die nog geen instrument hebben om grensbelemmeringen op te pakken.

Het voorstel bepaalt niet dat grensbelemmeringen moeten worden opgelost, want die bevoegdheid blijft bij de bevoegde nationale autoriteiten. Het voorstel bepaalt wel dat grensbelemmeringen moeten worden opgepakt door via een CBCP meer prioriteit te geven aan grensoverschrijdende dossiers.

Het voorstel geeft de lidstaten flexibiliteit bij het aanwijzen van een CBCP en het organiseren van middelen, met beperkte administratieve vereisten. En lidstaten kunnen er voor kiezen bestaande samenwerkingsstructuren voor het oppakken van grensbelemmeringen te blijven gebruiken en aan te wijzen als CBCP.

b) Impact assessment Commissie

De Commissie stelt dat bij dit voorstel uit 2023 geen geactualiseerde beoordeling nodig is ten opzichte van het voorstel uit 2018, omdat de bevindingen nog steeds vandaag de dag geldig en relevant zijn. In het

² European Commission, Directorate-General for Regional and Urban Policy, Caragliu, A., Capello, R., Camagni, R. et al., *Quantification of the effects of legal and administrative border obstacles in land border regions – Final report*, Publications Office, 2017, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/25579>; COM(2017) 534 final, 20.9.2017 «Boosting growth and cohesion in EU border regions», p. 6. ³ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/cooperation/european-territorial/survey-2020.

³ SWD (2018) 282 final 2018/0197 (COD).

⁴ Zie voor meer informatie over het Europese SOLVIT-netwerk waar ondernemers en burgers terecht kunnen met problemen op de interne markt: (SOLVIT lost problemen met uw EU-rechten op als u werkt, woont of zaken doet in een ander EU-land – Europese Commissie (europa.eu)).

voorstel uit 2018 onderzoekt de Commissie drie opties om grensproblemen effectief te kunnen verhelpen. Ten eerste stelt zij een verordening voor. Een tweede mogelijkheid zou een aanbeveling zijn en een derde mogelijkheid is een richtlijn. Volgens de Commissie is een aanbeveling niet het meest effectieve instrument, aangezien deze niet bindend zijn. Een richtlijn zou ook niet effect zijn, omdat door vrije invulling van de lidstaten complexe juridische situaties kunnen ontstaan. Een verordening verplicht lidstaten om per grens een mechanisme in te stellen om juridische en administratieve belemmeringen uit de weg te ruimen. De Commissie merkt op dat sommige lidstaten al met een of meer aangrenzende lidstaten een eigen instrument hebben. Hiermee heeft de Commissie met de voorgestelde verordening rekening gehouden, door bestaande instrumenten voorrang te geven. Het kabinet kan zich vinden in deze afweging van de Commissie.⁵

De Commissie stelt vast dat het effect en de Europese toegevoegde waarde van de Interreg-programma's welbekend zijn, maar dat deze programma's niet toereikend voor het oppakken van grensbelemmeringen zijn omdat grensoverschrijdende belemmeringen vaak worden veroorzaakt door verschillen tussen nationale rechtskaders.⁶ Na raadpleging bij belanghebbenden uit de grensregio blijkt dat er, in het kader van het Europees recht, vooral behoefte is aan een nieuw kant-en-klaar instrument om grensbelemmeringen op te pakken.⁷ Daarnaast blijkt uit recente studie van het Europees Parlement dat een nieuw rechtsinstrument op Europees niveau economische voordelen en sociale positieve effecten kan opleveren voor de grensregio's.⁸

De Commissie laat in dit nieuwe voorstel het oorspronkelijke accent uit 2018 liggen op het wegnemen van juridische en administratieve belemmeringen in de grensregio's van de Europese Unie, met het behoud van nationale bevoegdheden. De Commissie stelt vast dat het wetgevingspakket voor cohesiebeleid 2021–2027, zoals vastgesteld in 2018, in dit voorstel nog steeds van toepassing is.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

De samenwerking van Nederland met Duitsland en België ten aanzien van grensoverschrijdende kansen en opgaven is onderdeel van het programma Regio's aan de grens.⁹ Daarbij is het belangrijk om een sterke verbinding te hebben tussen het Rijk en de overheden in de grensregio's en de partners in de buurlanden; te weten Vlaanderen, Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen. De Nederlandse regio's aan de grens hebben specifieke kansen vanwege hun ligging aan de grens met onze buurlanden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het potentieel van aan beide zijden van de grens te kunnen werken en de mogelijkheid tot grensoverschrijdende gezondheidszorg. Deze kansen kunnen niet altijd verzilverd worden door bestaande knelpunten en grensbelemmeringen. Die zijn soms het gevolg van het (nog) onvoldoende rekening houden met de specifieke kenmerken van deze regio's in nationaal of Europees beleid. Dit

⁵ SWD(2018) 282 final – 2018/0197 (COD).

⁶ Europese Commissie, «European Territorial Cooperation, Work Package 11, Ex-post evaluation of Cohesion Policy programmes 2007/2013, focusing on the European Regional Development Fund (ERDF) and the Cohesion Fund (CF)», juli- 2016.

⁷ SWD(2018) 282 final – 2018/0197 (COD).

⁸ EPRS, Mechanism to resolve legal and administrative obstacles in a cross-border context: European added value assessment, PE 740.233, 2023.

⁹ Kamerstuk 32 851, nr. 79.

werkt door in mogelijke negatieve effecten voor inwoners, kennisinstellingen en bedrijven in deze regio's.¹⁰

Het kabinet investeert in de samenwerking met de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen. De Grenslandagenda Nederland – Noordrijn-Westfalen¹¹ vormt daarbij de belangrijkste schakel tussen grensregio's en (mede)overheden om grensbelemmeringen aan beide kanten van de grens op te pakken en kansen te verzilveren. Hierin worden jaarlijks concrete doelen gesteld waarop de samenwerking kan worden verbeterd en verkenningen uitgevoerd naar nieuwe onderwerpen. Ook investeert het kabinet in de samenwerking tussen Nederland en Nedersaksen om grensbelemmeringen op te pakken. Daarvoor wordt een vaste *governance* structuur gebruikt in de vorm van de Samenwerkingsagenda Nederland – Nedersaksen.¹² Deze agenda dient als politieke legitimatie om verder kansen in de grensoverschrijdende samenwerking te verzilveren.

Nederland en Vlaanderen hebben enkele jaren terug een bestuurlijke werkgroep ingesteld voor de versterking van de aanpak van grensbelemmeringen. De aanbevelingen en adviezen van die werkgroep zijn door zowel de Nederlandse als Vlaamse regeringen overgenomen en zijn of worden nu geïmplementeerd.¹³

Daaropvolgend richt het kabinet samen met de Vlaamse overheid, overheden uit de grensregio en twee universiteiten begin 2024 een schakelpunt grensbelemmeringen op. Daarin opereren Vlaamse departementen, provincies, universiteiten en het kabinet volledig ten dienste van de aanpak van grensbelemmeringen voor de gehele grensregio van Limburg tot aan de Scheldmond.¹⁴

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Het kabinet steunt het doel van de Commissie om juridische en administratieve belemmeringen bij de grensoverschrijdende samenwerking in grensregio's op te lossen. Dit sluit ook aan bij de kabinetsinzet op het wegnemen van grensbelemmeringen in de grensregio.¹⁵ Daarbij vindt het kabinet het belangrijk dat ongerechtvaardigde grensbelemmeringen voor burgers en ondernemers in de grensregio worden gesignaleerd en waar gepast aangepakt ter bevordering van het functioneren van de interne markt.

Nederland voldoet daarom ook grotendeels aan de verplichtingen die volgen uit het voorstel. Zowel met België als met de Duitse deelstaten (Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen) zijn er verschillende geïnstitutionaliseerde afspraken, zowel bilateraal als multilateraal, waarbinnen de aanpak van grensbelemmeringen onderdeel is: de Grenslandagenda Nederland – Noordrijn-Westfalen, Samenwerkingsagenda Nederland-Nedersaksen en het schakelpunt grensbelemmeringen met Vlaanderen. Het kan daarom afdoende zijn om bestaande samenwerkingsverbanden als CBCP te kwalificeren. In dat geval moeten er mogelijk elementen aan die structuur worden toegevoegd om de voorziene taken en rollen van het CBPC te kunnen gaan uitvoeren.

¹⁰ Kamerstuk 32 851, nr. 79; Kamerstuk 29 697, nr. 114.

¹¹ Grenslandagenda | Regio's aan de grens (regiosaandegrens.nl).

¹² Samenwerkingsagenda | Publicatie | Regio's aan de grens (regiosaandegrens.nl).

¹³ Kamerstuk 32 851, nr. 78.

¹⁴ Kamerstuk 32 851, nr. 79; Kamerstuk 32 851, nr. 78.

¹⁵ Kamerstuk 32 851, nr. 78.

Het kabinet is positief over dat het voorstel zorgt voor een gestandaardiseerde maar niet verplichte werkwijze om tot de oplossing van belemmeringen te komen en tijdig een reactie terug te sturen aan de EU-burgers in grensgebieden. Het CBCP biedt een nieuwe samenwerkingsstructuur aan voor lidstaten die nog niet over een dergelijke samenwerkingsstructuur beschikken en bevordert een efficiënt netwerk binnen Europa van CBCP's. In de voorgestelde verordening is het nog onduidelijk waaraan in de uitwerking precies moet worden voldaan. Voorwaarde voor het kabinet is dat maatwerk en diversiteit in de structuur mogelijk moet blijven en wisselend kan zijn per grensoverschrijdend samenwerkingsverband.

Voor het kabinet zijn de voorgestelde aanpassingen positief in vergelijking tot het voorstel van 2018. Het huidige voorstel is een vereenvoudigde versie van het ECBM voorstel uit 2018, waardoor veel flexibiliteit ontstaat in het toepassen van een CBCP. De «one-stop shop» gedachte is passend voor een CBCP omdat een grensbelemmering specifiek behandeld kan worden, zonder dat alle obstakels in de grensregio op dezelfde wijze beoordeeld worden.

Het vrijwillige karakter van besluiten om administratieve en juridische belemmeringen op te pakken is voor het kabinet een belangrijk element uit het voorstel, waarvoor het zich tijdens de onderhandelingen in zal blijven zetten, omdat dit overeenkomt met het kabinetsbeleid dat stelt dat elke regio een sterk onderscheidende identiteit heeft, met specifieke kansen en opgaven. Dat vergt een regio specifieke invulling en oplossingen, waardoor niet elke administratieve en juridische belemmering op dezelfde wijze op te lossen is.¹⁶ Daar komt bij dat lidstaten hun eigen jurisdictie hebben waarvoor de landsgrens altijd een markering zal blijven en dat kan tot belemmeringen leiden. Per casus is een gedegen belangenafweging nodig om te bezien of en hoe de belemmering kan worden aangepakt. Het kabinet wil willekeur in het aanpakken en oplossen van grensproblematiek voorkomen, door te streven grensbelemmeringen die in één grensregio zijn ingediend op te lossen voor alle grensregio's.

Ook de Nederlandse grensregio verwelkomt het feit dat de Europese Commissie zich richt op de uitdagingen van de grensregio's en de belemmeringen aan de nationale grenzen binnen de Europese Unie die verschillen in wet- en regelgeving kunnen veroorzaken. De grensregio ziet het positief dat het voorstel bij het inrichten van de CBCP's ingaat op bestaande instrumenten zoals Euregio's, Interreg en b-solutions. Ook moedigen zij het idee aan dat initiatiefnemers publieke- of privaatrechtelijke entiteiten of natuurlijke personen zijn. Bij de uitwerking van het voorstel is het voor de grensregio van belang dat gekeken wordt naar hoe grensbelemmeringen worden opgelost en niet worden vermeden door de flexibiliteit en de vrijwillige basis van een CBCP.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

Tijdens een eerste inventarisatie van standpunten van lidstaten lijkt het idee als zodanig – het oppakken van grensbelemmeringen in de Europese Unie – op steun te kunnen rekenen. Wel leven er nog veel vragen over het op de voorgestelde wijze moet. Lidstaten hebben met name zorgen over de implementatie van een CBCP: de korte termijn van 8 weken voor het opzetten van een CBCP, de bijkomende kosten en de administratieve lasten. Verder hebben lidstaten in algemene zin nog vragen over de mogelijke juridische problemen die een CBCP met zich mee kan brengen.

¹⁶ Kamerstuk 32 851, nr. 79.

Het Europees Parlement is positief over het voorstel van de Commissie om juridische en administratieve obstakels in Europa's grensoverschrijdende regio's aan te pakken. Zij zijn voor een snelle goedkeuring van het voorstel, omdat in het nieuwe voorstel in vergelijking met het initiatief van 2018 alle belangrijke punten die door de Raad naar voren zijn gebracht, zoals het vrijwillige karakter van het instrument en de vereenvoudigde vorm die wordt ingezet wanneer geen andere instrumenten beschikbaar zijn, behouden blijven. Daarbij benadrukt het Europees Parlement dat het belangrijk is om geen extra administratieve lasten of kosten te creëren.

4. Beoordeling bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit

a) Bevoegdheid

Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid is positief. Het voorstel is gebaseerd op artikel 175 VWEU, wat de EU bevoegdheid geeft om wetgeving voor te stellen die economische, sociale en territoriale samenhang en intensievere territoriale samenwerking mogelijk maakt. Het kabinet kan zich wel vinden in deze rechtsgrondslag, omdat het hier gaat om een voorstel ten behoeve van de bevordering van de interne markt. Op het terrein van de interne markt is sprake van een gedeelde bevoegdheid tussen de EU en de lidstaten op basis van artikel 4 lid 2, onder a, VWEU.

b) Subsidiariteit

Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de subsidiariteit is positief. Het voorstel heeft tot doel het wegnemen van juridische en administratieve belemmeringen voor grensoverschrijdende samenwerking ten behoeve van het goed functioneren van de interne markt. Gezien de grensoverschrijdende aard van dit probleem en het pan-Europese karakter kan het onvoldoende door de lidstaten op centraal, regionaal of lokaal niveau worden verwezenlijkt, daarom is EU-aanpak nodig. Bestaande initiatieven op het niveau van lidstaten zijn tot nu toe ontoereikend gebleken om het probleem van grensoverschrijdende belemmeringen tegen te gaan. Door de voorgestelde verordening worden belemmeringen op de interne markt wegnomen. Om die reden is het optreden op het niveau van de EU gerechtvaardigd.

c) Proportionaliteit

Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de proportionaliteit is positief. Het voorstel heeft tot doel het wegnemen van juridische en administratieve belemmeringen voor grensoverschrijdende samenwerking ten behoeve van het goed functioneren van de interne markt. Het voorgestelde optreden is geschikt om deze doelstelling te bereiken, omdat het duidelijkheid schept aan indieners in alle grensregio's van de Europese Unie, over waar juridische grensbelemmeringen kunnen worden aangekaart en dat zij daarop, na beoordeling en binnen een redelijke termijn, een antwoord kunnen verwachten. Bovendien gaat het voorgestelde optreden niet verder dan noodzakelijk. Het aanwijzen of oprichten van CBCP is in het voorstel wel verplicht gesteld. Echter kunnen lidstaten er (samen met het buurland) voor kiezen bestaande samenwerkingsstructuren voor het oppakken van grensbelemmeringen te blijven gebruiken en aan te wijzen als CBCP. Het staat lidstaten bovendien vrij om middelen toe te wijzen aan CBCP's. Als een dergelijk samenwerkingsverband in een grensregio nog ontbreekt of ontoereikend is, kunnen lidstaten er vrijwillig voor kiezen de in het voorstel voorgestelde *Cross-Border Facilitation Tool* te gebruiken. In het voorstel is ook de aanpak van grensbelemmeringen zelf vrijwillig. Zelfs als een obstakel als zodanig is erkend, kan een lidstaat

altijd besluiten de procedure af te sluiten en de indiener daar een toelichting op te geven. Hiermee gaat het voorstel niet verder dan noodzakelijk om zijn doelstelling te bewerkstelligen.

5. Financiële consequenties, gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

a) Consequenties EU-begroting

In het voorstel staat aangegeven dat het geen gevolgen heeft voor de Europese begroting, omdat er geen financiële middelen nodig zijn voor invoering. Het kabinet onderschrijft deze inschatting. Waar beperkte Europese middelen nodig zijn in de beoordeling en uitwerking van het voorstel, zouden die gevonden dienen te worden binnen de in de Raad afgesproken financiële kaders van de Europese begroting 2021–2027 en moeten passen bij een prudente ontwikkeling van de jaarbegroting.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of medeoverheden

De financiële consequenties voor de rijksoverheid en/of medeoverheden hangen in belangrijke mate af van de vraag voor welke praktische uitwerking van het voorstel zal worden gekozen. Indien er kosten zijn voor decentrale overheden dan zullen deze moeten worden getoetst conform art. 2 van de Financiële Verhoudingswet. Als wordt geleund op bestaande samenwerkingsverbanden met Vlaanderen, Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen, kunnen budgettaire gevolgen mogelijk worden beperkt. Het opzetten van een geheel nieuwe structuur heeft waarschijnlijk grotere budgettaire implicaties. (Eventuele) budgettaire gevolgen worden ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels van de budgetdiscipline.

c) Financiële consequenties en gevolgen voor regeldruk voor bedrijfsleven en burger

Het voorstel heeft tot doel om de lasten voor het bedrijfsleven en burgers te verminderen door een oplossing te bieden voor gevolgen van wetgevingsverschillen in grensregio's.

d) Gevolgen voor concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

Cross-border coordination points bieden een loket om grensbelemmeringen aan te kaarten en oplossingen helpen zoeken voor de gevolgen van wetgevingsverschillen in grensregio's. Daarmee kan de regeldruk worden verlaagd of het zakendoen van bedrijven makkelijker worden gemaakt wat positief is voor het Europese concurrentievermogen. Het voorstel heeft geen geopolitieke implicaties.

6. Implicaties juridisch

*a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de *lex silencio positivo*)*

De CBCP's worden ingesteld naar nationaal recht (art. 4 lid 1). Dit betekent dat zij worden ingesteld conform het recht van de desbetreffende lidstaat. Randvoorwaardelijk is blijkens art. 4 lid 3 echter wel dat de CBCP een publiekrechtelijk orgaan dient te zijn. Dit kan een nieuw op te richten orgaan betreffen, maar het voorstel biedt evenzeer de mogelijkheid een reeds bestaand orgaan aan te wijzen als CBCP. Verder is het aan de lidstaat zelf om, met in achtname van diens eigen wettelijke kaders, te

bepalen of het CBCP centraal of decentraal wordt belegd. Ook voorziet het voorstel in de mogelijkheid meerdere CBCP's aan te wijzen.

Het voorstel laat bovendien ruimte om gemeenschappelijke CBCP's op te zetten met naburige lidstaten. De taken van een CBCP worden omlijdend, met de nadruk op de one stop shop-inzet voor initiatiefnemers.

Omdat de CBCP's worden ingesteld conform het nationaal recht (met inbegrip van de eventuele grondwettelijke kaders die daarvoor gelden) heeft de voorgestelde verordening geen (juridische) gevolgen voor de verhoudingen tussen centrale overheid en decentrale overheden. Deze verhouding kan immers via de daartoe geëigende nationale rechtskaders worden geregeld en vereist in die zin geen wijziging. Indien de optie wordt benut om met één of meerdere naburige lidstaten een CBCP op te richten, dient uiteraard extra aandacht te worden besteed aan de relatie tussen centrale overheid enerzijds en eventueel betrokken mede overheden anderzijds. In het programma Regio's aan de grens wordt hier reeds handen en voeten aan gegeven.

In de voorgestelde verordening wordt voorts in processuele regels voorzien. De voorgestelde verordening bepaalt onder meer hoe een initiatiefnemer zijn verzoek tot het onderzoeken/opheffen van een (mogelijk) obstakel bij het CBCP indient, alsook worden regels gegeven over hoe daarop moet worden gereageerd door het CBCP. Omdat in het voorstel de verordening als rechtsinstrument is gekozen, brengt de voorgestelde verordening evenmin noemenswaardige gevolgen met zich mee op het gebied van het procesrecht. De verordening voorziet tot slot niet direct in een handhavingsregime, waardoor ook op dit gebied geen consequenties voor de Nederlandse (rechts)praktijk te verwachten vallen.

b) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen, incl. NL-beoordeling daarvan

N.v.t.

c) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en besluiten) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

Het voorgestelde moment van inwerkingtreding is ook het moment waarop de verordening toepassing vindt. Omdat Nederland reeds goeddeels voldoet aan hetgeen de verordening bepaalt (onder meer in het programma Regio's aan de grens), is de voorziening rondom inwerkingtreding (en bij extensie die van toepassing) voor Nederland niet bezwaarlijk.

d) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

In de voorgestelde verordening is een evaluatiebepaling opgenomen, inhoudende dat de verordening vijf jaar na inwerkingtreding ervan wordt geëvalueerd en dat de Europese Commissie hierover rapporteert. Het kabinet steunt deze evaluatie- en rapportageverplichting, zodat de effectiviteit en de toegevoegde waarde van deze verordening kan worden beoordeeld. De gegeven termijn van vijf jaar na inwerkingtreding, is gezien het feit dat de inwerkingtredingsdatum gelijk is aan de datum vanaf welke de verordening van toepassing wordt redelijk.

e) Constitutionele toets

Het voorstel creëert een mechanisme om juridische en administratieve belemmeringen weg te nemen in grensoverschrijdende regio's en is daarom vooral gericht aan de lidstaten. Het voorstel heeft vooral als doel om het dagelijks leven van bewoners van grensregio's te vergemakkelijken, door onder andere toegang tot diensten te vergemakkelijken. Het voorstel heeft geen negatieve impact op grondrechten en draagt bij aan de verwezenlijking van rechten die in het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie zijn opgenomen, waaronder vrijheid van ondernemerschap (art. 16), toegang tot gezondheidszorg (art. 35) en toegang tot publieke diensten (art. 36).

7. Implicaties voor uitvoering en/of handhaving

Het voorstel is goed uitvoerbaar. Mede door de geboden ruimte kan het kabinet daar zelf invulling aan geven. De implicaties van de uitvoering kunnen verschillen naar gelang de keuze in de grensregio's bestaande samenwerkingsverbanden als *cross-border coordination point* aan te wijzen of andere structuren op te zetten. Er zijn, afhankelijk van de gekozen structuur, beperkte implicaties voorzien voor Nederlandse uitvoeringsinstanties en inspecties in de uitvoering en handhaving van dit voorstel van de Commissie.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Er zijn geen implicaties voor ontwikkelingslanden.